Harzen på batteri og grove dæk

Med en elmotor i stellet får erfarne fædre og urutinerede sønner en fælles mountainbike-oplevelse i det tyske slaraffenland.

CHRISTOPHER GLIMBERG RØNNE
(TEKST OG FOTO), HARZEN

Skovene i Harzen byder på endeløse stier og udfordrende højdemeter. Det perfekte sted for en aktiv dag med familien.

Kom så, gamle. Jeg troede, du havde mere i dig«.

Jens griner. Det er som at se en Porsche suse forbi på den tyske motorvej, mens man selv en sidder i en ferieoverpakket stationcar.

Min søn på 17, der aldrig har siddet på en mountainbike før, overhaler mig ubesværet på den grove vej op ad den første af bakkerne nord for Hahnenklee i Harzen.

Jeg tramper alt, hvad jeg kan, i de små pedaler, mens Jens og hans fætter Villads øger afstanden til mig. Jeg falder tilbage til min bror Anders, og sammen følges vi mod toppen, mens vi sværger en stille hævn over den eldrevne yngel.

Vi er i Harzen, to fædre med vores fire sønner mellem 16 og 19, på den årlige drengetur. Konceptet er som altid: Vi skal have en sjov, billig og oplevelsesrig ferie med mindst mulig skærmtid og flest mulige grin.

Her på fjerdedagen af ferien, efter middelalderstemning i Goslar, vandretur på Bocken og Europas længste svævebanetur ved Braunlage, har fædrene bestemt programmet: mountainbike med guide i skovene omkring Hahnenklee.

Jens og Villads og deres to ældre brødre, Carl og Anton, kunne godt få armene ned ved udsigten til en dag i sadlerne, men nu, bare en time efter første møde med de lejede cykler, griner alle fire drenge sig igennem det kuperede terræn. Grunden til drengenes pludselige begejstring gemmer sig i batteriet, den sorte 'madpakke' på cyklernes skrårør, der aktiveres med et let vrid i håndtaget og gør selv cykelforskrækkede teenagedrenge til hurtige mountainbikeryttere.

Læremesteren Fritz

Vores guide hedder Fritz. Tilbage i Hahnenklee holdt den spinkle guide i styr og sadler på de stillestående cykler, mens han dirigerede med de balancerende teenagere :

»*You must do like this. Up, up, forward! Ja, genau!*«. Han er hæderlig på engelsk, fantastisk på cyklen, og så lærer han os det basale på rekordtid: placering på cyklen, svingteknik og betjening af bremser, dropperpost og elkraft. En efter en kom drengene gennem Fritz' lynkursus.

Nu er vi frigivet til Nordeuropas bedste mountainbikelandskab. Vi har forladt de asfalterede veje i Hahnenklee og er slået ind på de smalle skovstier i Harzens dramatiske landskab.

Drengene leger med dropperposten, der sender sadlen op og ned; helt op, helt i bund, de farer op og ned som små drenge, der lige har opdaget håndtaget under en kontorstol. De 'stejler' med cyklen, forsøger at løfte baghjulet og slår store sving, når stien er bred nok. Der er som at gense dem som små drenge på barndommens cykler med pap i egerne og en drikkedunk, der fyldte det meste af cykelstellet.

Vi rammer den første tekniske udfordring. En passage med store rødder og små naturlige hop. Fritz standser os inden og instruerer kort om vægten i skoene, afslappede arme og hænder og om at se langt frem på stien og ikke stirre sig blind på rødderne lige foran sig. En efter en er ungerne flyvefærdige, og de bliver sat fri, mens Fritz holder øje med teknikken.

Fritz underviser ikke kun i teknikken på cyklen. Her viser han områdets topografi og kendetegn.

Eventyr i nationalparken

Det smalle spor krænger rundt mellem rødder og store træstammer, snart op og snart ned. Lyset falder ned gennem den tætte bøgeskov og lægger sig pletvis over vegetationen. Det er nødvendigt ▶

FAKTA

Turen til Harzen

Klimaaftryk tur-retur:
Fly: 129 kg CO_2 per person
Bil: 204 kg CO_2 per bil (divider med antal personer i bilen på rejsen og udregn klimaaftryk per person).
Tog: 71,1 kg CO_2 per person
Bus: 38,4 kg CO_2 per person
Privatforbrug: En dansker udleder i snit 11.000 kg CO_2 per år.
Hvis den globale temperaturstigning skal holdes under 1,5 grader, må hver verdensborger maksimalt udlede 1.500 kg CO_2 årligt.
Læs om udregningerne bag tallene på
WWW politiken.dk/klimaudregning

MTB-guide Fritz Geers
WWW fritzgeers.de
Cykeludlejning i Hahnenklee:
WWW boardnbikes.de/verleih

at arbejde med cyklen hele tiden, og drengene får brug for dropperposten, der kan sænke sadlen, så man bedre kan bevæge sig på mountainbiken.

Foran falder de spontane råb og glædesskrig i takt med sporets forløb i skovbunden. Fritz kender sin gruppe, så her er ingen hop eller drops eller andre svære forhindringer, men sporet er alligevel udfordrende for alle. Efter 15 minutter ender stien i en større grusvej. Vi kører roligt videre, mens drengene taler i munden på hinanden om, hvor tæt de lige har været på at styrte, om de helt vilde sving, og om hvor mange streger i batteridisplayet, de har tilbage.

Snart nærmer vi os Nationalpark Harz, der er en af de største skovnationalparker i Tyskland. Parken er kendt for sit vekslende landskab med kuperede bøgeskove i de lavere højder over bøge-/rødgranskove i mellemhøjden til rødgranskovene på Harzens højest liggende arealer, der når op til 900 mover havets overflade.

Det imponerende ved nationalparken er ikke de stejle bakketoppe, ej heller klipperne, der slår igennem som grå knolde i det signalgrønne græs eller variationen i typer af træ og planter. I stedet taler vi ved hvert udsigtsstop om omfanget, størrelsen af det enorme skovdækkede bakkelandskab, der ligger spredt ud som en kæmpe grøn, bugtende dug under os.

Ved siden af de bredere stier, som vi kører på, snor de tekniske single tracks sig tæt forbi træstammer, klipper og kampesten og viser, hvorfor området også er guf for mere teknisk kørsel. Alene her i det her lokale område af nationalparken, som man kalder Volksbank Arena Harz, findes 1.800 km markerede mountainbikespor – af mange regnet for at være Nordeuropas bedste mountainbiketerræn. Heldigvis er området så stort, at trafikken ikke forstyrrer det rige dyreliv, fortæller Fritz. Her findes bl.a. vildsvin, rådyr og hjorte såvel som ræve, grævlinger og vaskebjørne.

Min bror og jeg sætter os tungt på den grove træbænk, og vi foreslår et længere hvil. Vi har allerede listet chokoladen op fra rygsækkene, men drengene rykker for at komme videre.

Currywurst og minedrift

»*Habt Ihr Hunger, Jungs?*«.

Spørgsmålet fra guiden falder som den første sommeregn på ryggen af en tørkeplaget landmand, da vi har kørt fem kilometer mere. Drengene råber bekræftende på cyklerne, og vi forlader skovstierne og bevæger os ind mod centrum af byen Clausthal-Zellerfeld.

Snart sidder vi ved et langt, rustikt træbord på en udendørsrestaurant, og på de store tallerkner lander den klassiske frokost: *Currywurst mit Pommes – und grosse Cola* – i tykke glas. Mens vi spiser, fortæller Fritz om livet som guide og om de cykelløb rundt om i Europa, han træner til. Rundt omkring os kommer flere cykelturister til, de fleste på elcykler.

Tilbage på grusstierne, som vi deler med vandrefolket. Ofte findes menneskeskabte vandløb og damme langs stierne. Harzens bjerge rummer store mængder af mineraler og metaller, og mange af vandløbene blev anlagt fra det 16. til det 19. århundrede for at udnytte vandkraften til intensiv minedrift for at udvinde råstofferne. Derfor fører de brusende vandløb, og dermed også grusstierne, ofte til vandmøller og reminiscenser af primitive minebrug. Om end minedriften stort set er indstillet, er vandsystemet således stadig i brug, og det har siden 2010 figureret på Unesco's verdenskulturarvsliste.

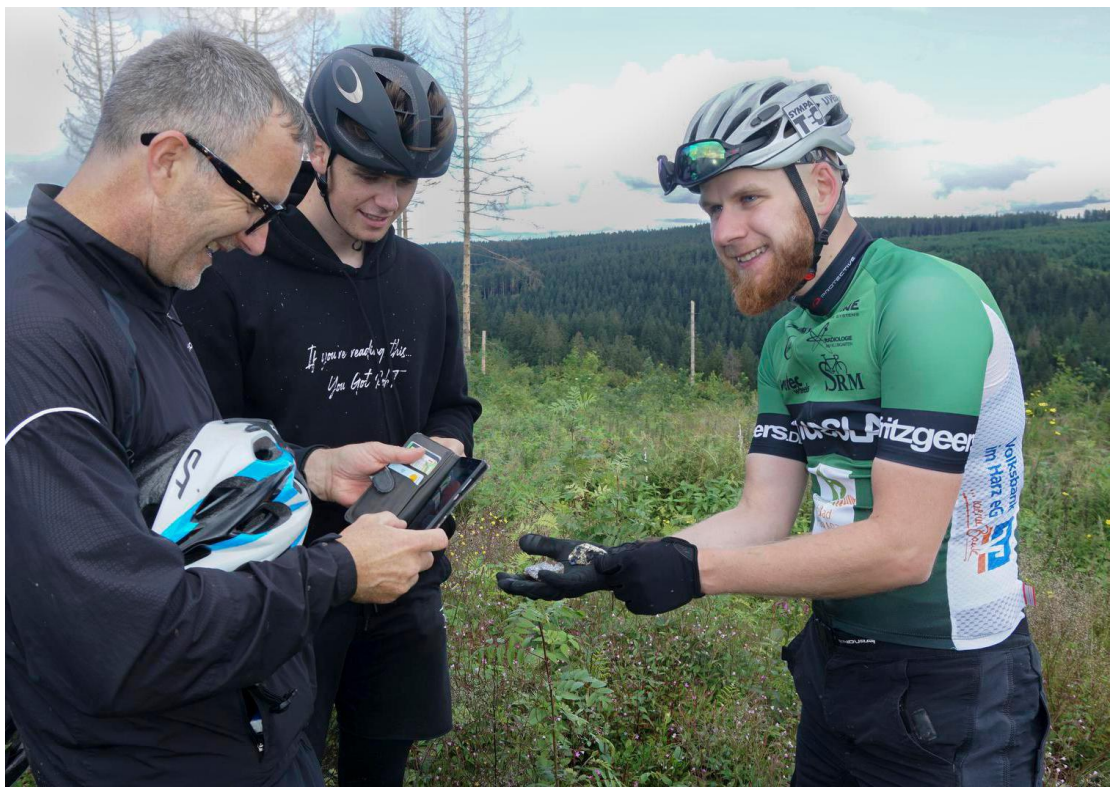

Anders er lærer i natur og teknik, og han får i Harzen ny viden om områdets geologiske forhistorie.

Kanalerne, op til 500 år gamle, ledte tidligere vandet væk fra bjergtoppene og ud til områdets minedrift. I dag er de et smukt selskab på mtb-turen.

3 andre oplevelser i området

1 I gocart ned ad bjerget. Fra centrum af Hahnenklee går du 2 km op ad bjerget (eller tager stoleliften). Her lejer du gocart og hjelm, og så går den vilde jagt ellers ned ad bjergets grusstier, til du 'lander' ved stoleliften igen. De pedal- og motorløse gocarts, der findes i flere størrelser, har et lavt tyngdepunkt, der gør dem nemme at styre og sjove at lave udskridninger i svingene med. Pris: 10 euro (75 kr.).
WWW erlebnisbocksberg.de/sommersaison/bocksbergcarts/

2 Bobslædetur i korte bukser. Omtrent samme sted, som gocartturen begynder, kan du købe billet til en bobslædebane på skinner. Der er plads til to personer i slæderne, der kører 35-40 km/t., og bliver farten for meget, er der mulighed for selv at bremse undervejs. Pris: 11,50 euro (85 kr.).
WWW erlebnisbocksberg.de/sommersaison/sommerrodelbahn/

3 Gå, sving eller svæv over. Den store stålhængebro Titan-RT i Harzen er næsten 500 meter lang og er spændt ud over dalen ved Rappbodetal, 10 km øst for Braunlage. Giver den gyngende gåtur 100 meter over jorden ikke nok sus i maven, er der andre muligheder:
Lige under broen kan du prøve Giga-Swing, et bungeejump, hvor du ikke kun oplever et frit fald på ca. 80 meter. Samme sted kan du også flyve direkte ud i Harzens dyb med Megazipline, Europas største dobbelte svævebane. Turen er 1 kilometer lang og foregår 120 meter over dalen. Du kan nå helt op på 85 km/t., og da svævebanen er dobbelt, kan du 'flyve' ved siden af en makker. Priser: Gåtur over broen: 6 euro (45 kr.). Gigaswing: 79 euro (588 kr.). Megazipline (svævebane): 49 euro (365 kr.).
WWW harzdrenalin.de

På vej det sidste stykke tilbage mod Hahnenklee tager Fritz et kraftig sving væk fra gruset. Vi følger i hans bagdæk ad snirklede single tracks ind mod Die Technische Universität Clausthal. Vi kører nu på asfaltstier mellem universitetsbygningerne og gør kort holdt ved den imposante hovedbygning. Universitetet, fortæller Fritz, daterer sig helt tilbage til 1775 og rummer i dag Europas største samling af mineraler, der tiltrækker besøgende fra hele verden.

Vi kører de sidste kilometer tilbage til vores udgangspunkt, den lille bjergby Hahnenklee. Tilbage til en kold Weissbier, der trods alt smager bedre, når man selv har leveret dagens energi i pedalerne. Det mener fædrene i hvert fald.

rejser@pol.dk